C/2024/1185

2024.2.23.

P9_TA(2023)0349

Az afganisztáni emberi jogi helyzet, különösen a korábbi kormánytisztviselők üldözése

Az Európai Parlament 2023. október 5-i állásfoglalása az afganisztáni emberi jogi helyzetről, különösen a korábbi kormánytisztviselők üldözéséről (2023/2881(RSP))

(C/2024/1185)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Afganisztánról szóló korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel a tálibok afganisztáni hatalomátvételüket követően általános amnesztiát jelentettek be a volt kormánytisztviselők és a fegyveres erők (ANDSF) egykori tagjai számára; mivel az ENSZ afganisztáni segítségnyújtási missziója legalább 800 emberi jogi jogsértést dokumentált, beleértve a volt kormánytisztviselők és az ANDSF egykori tagjai ellen a de facto hatóságok által elkövetett önkényes fogva tartásokat, bírósági eljárás nélküli kivégzéseket, erőszakos eltüntetéseket és kínzásokat;

B. mivel idegenrendészeti fogdákban, ismeretlen helyeken és nyilvános helyeken végeztek egykori kormánytisztviselőkkel és ANDSF-tagokkal; mivel a családok gyakran napokon vagy heteken át nem értesülnek a fogva tartott rokonok sorsáról vagy hollétéről, amíg azok testét vissza nem szolgáltatják;

1. sajnálatát fejezi ki az emberi jogok megsértésének mértéke miatt Afganisztánban, amely a tálibok hatalomátvétele óta exponenciálisan nőtt; a leghatározottabban elítéli az emberi jogok valamennyi megsértését az országban, beleértve a volt kormánytisztviselők és az ANDSF egykori tagjainak széles körű üldözését, a nők és lányok megdöbbentő elnyomását és a nemi alapú apartheid politikáját, valamint a civil társadalmi szervezetek és az emberijog-védők elleni támadásokat;

2. felszólítja Afganisztán de facto hatóságait, hogy teljes mértékben érvényesítsék nyilvánosan bejelentett elköteleződésüket a volt kormánytisztviselők és az ANDSF egykori tagjainak általános amnesztiája mellett;

3. felszólít egy, az ENSZ által vezetett elszámoltathatósági mechanizmus sürgős létrehozására az állítólagos emberi jogi jogsértések – többek között a volt kormánytisztviselők és az ANDSF egykori tagjai elleni jogsértések –, valamint a nemzetközi jog megsértésének kivizsgálására;

4. sürgeti a de facto hatóságokat, hogy szüntessék meg a nők és lányok jogaira vonatkozó súlyos korlátozásokat, összhangban Afganisztán nemzetközi kötelezettségeivel;

5. ismételten felszólítja Afganisztánt, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássa szabadon Matíullah Vískát, Zólia Párszit, Néda Párvánit, Mortaza Behboudit, Raszúl Párszit és minden más igazságtalanul bebörtönzött személyt, és folytasson alapos vizsgálatot Alia Azizi erőszakos eltüntetésével kapcsolatban;

6. ragaszkodik a tálibokkal való szigorú, feltételekhez kötött együttműködés fenntartásához, összhangban a de facto hatóságokkal való együttműködésre vonatkozó öt tanácsi kritériummal;

7. sürgeti az EU-t és a tagállamokat, hogy fokozzák az afgán civil társadalomnak nyújtott támogatásukat, többek között az emberijog-védőknek nyújtott egyedi segítségnyújtási és védelmi programok finanszírozása, valamint az üldözött nők és lányok számára kiadott humanitárius célú vízumok révén;

8. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Afganisztánban a vallásszabadság drámai mértékben romlott a tálib uralom alatt; elítéli, hogy a tálibok brutálisan üldözik a kereszténységet és más vallási kisebbségeket az országból való kiirtásuk érdekében;

9. ismételten szolidaritását és elkötelezettségét fejezi ki Afganisztán népe iránt, beleértve az igazságszolgáltatásra, az elszámoltathatóságra és az Afganisztánban elkövetett emberi jogi jogsértések jóvátételére irányuló felhívásukat; felhívja az EU-t, hogy támogassa a Nemzetközi Büntetőbíróság e tekintetben folyamatban lévő vizsgálatát;

10. ismételten aggodalmát fejezi ki az afganisztáni humanitárius helyzet gyors romlása és a szélsőséges éhínségben szenvedők élelmezéséhez szükséges források hiánya miatt; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a humanitárius segítségnyújtást, valamint az alapvető szükségletek és a megélhetési támogatás finanszírozását;

11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ-nek, valamint Afganisztán de facto hatóságainak.